

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 14 (3)

IZDAN 10. marta 1923.

PATENTNI SPIS BR. 722.

Société Schneider & Cie, Paris.

Obruč za učvršćenje pomoćnih lopatica na parnim ili plinskim turbinama.

Prijava od 25. marta 1921.

Važi od 1. juna 1922.

Pravo prvenstva od 8. januara 1920. (Francuska).

Kod turbina sa malom okretajnom brzinom, kod kojih su skrajni dijelovi lopatica učvršćeni oboručom, podijeljeni su u glavnim ovi oboruči u niz neodvisnih odjelaka. Pričvršćenje odjelaka i oboruča sa lopaticama, koje su oboručom pokrivenе, postigne se pomoću klinova, koji su kod svake lopatice iz jednog te istog komada i zaglavljeni su u odjelke oboruča.

Ovaj poznati način izvedbe, predočen je šematički i slikovito na risariji, slika 1).

Tu su prikazana dva susjedna odjelka oboruča A i A₁, s kojima je sa svakim jedan dio lopatica B i B₁ uglavljen, između odjelaka oboruča A i A₁, koji slijedi jedan iza druge, ostaje prostor C.

Kod turbina, koje imaju veliku okretajnu brzinu ostane ovaj način izvedbe bez uspjeha i nosi sobom znatne nedostatke.

Pod uplivom centrifugalne sile, hoće slobodni kraj (u slici 1, šrafirano predočeno) odjelke oboruča, uslijed toga što je samo s jedne strane podbočen, da savije susedna uglavljenja (b, b₁) (klinove).

Predmet izuma je takav način izvedbe takovih oboruča, kod kojih su ovi nedostatci odstranjeni. U tu svrhu, križa mjesto spajanja C između oba odjelka A, A₁ oboruča, najmanje jednu lopaticu, koja je uslijed toga zajedno

spojena sa oba odjelka, a mesto spajanja ne ide više kao do sada između dvije susjedne lopatice B, B₁.

U principu može se izum, kako je u slici 2 šematično odozgor prikazano, tako i u sliki 2 se slobodni dijelovi susjednih odjelaka A₁ na koso odrežu, te da tako mesto spajanja C prelazi preko jedne ili više lopatica B₂ koji su onda sa dva klinova (b₂) uglavljeni kako na jednom tako i na drugom odjelku.

Kod praktične izvedbe dovoljno je, ako mesto spajanja C prelazi samo preko jedne lopatice B₂; prema tome mesto da rub na mjestu spajanja ide u praven, može prema slici 3 da ide po prekinutoj crti C₁-C-C₂, koje je srednji dio C usporedan s rubovima oboruča, dočim dijelovi C₁, C₂ stoje okomito na tim rubovima.

Ovaj način izvedbe prikazan je napose kao primjer u resariji; slika 4 pokazuje u pogledu odozgor oba skrajna sastava dijela A A₁ obiju susjednih odjelaka oboruča, slika 5 pokazuje oba dijela sa strane, slika 6 je presjek po osovini 6-6 slike 5, slika 7 i 8 pokazuju slikovito i odozgor skrajnji dio jednog odjelka, a slika 9 presjek po crti 9-9 slike 7.

Susjedni odjelci oboruča A, A₁ pokrivaju

2 DIN.

svaki jednu grupu lopatica B B1. U primjeru gdje rub sastajanja ide u prekinutoj ertici pričvršćena je jedna lopatica B2 svojim klinom (b^2) na odjelak A, a svojimi drugim klinom na odjelak A1. Svaki odjelak ima po strani rebra D, D1, isto tako i po sredini rebro E, E1. Kod prikazanog načina izvedbe treba sastaviti susjedne okrajne dijelove srednjih rebara E, E1.

U tu svrhu je rebro E odrezano za polovicu debljine duž dijela (c) sastavnog dijela C. Na preostalom dijelu (c^1) je osim toga rebro E odrezano za polovicu visine (slika 8); t. j. donja polovica rebara je na komadu (c^1) odstranjena. Time što se rebro E odreže za polovicu debljine i za polovicu visine, nastane izbočeni za pokrivanje podesni dio (e). Dio (c^2) od prestalog za polovicu stanjene dijela rebara, odrezan je za polovicu visine (slika 8).

Time nastaje na prednjem kraju rebra E potporni izbočeni dio (e^1). Pošto je rebro El susjednog odjelka takodjer odrezano simetrično prema ravnini zajepničke osi: to nastaje zakačenje izbočine (e) na izbočinu (e^1) rebra E i njezine izbočine (e^1) ispod izbočine (e) rebra E, kako je u slikama 4 i 5.

Treba napomenuti, da izbočina (e) odjelka A, koja drži izbočinu (c₁) susjednog odjelka A¹ i neda mu, da se diže uslijed djelovanja centrifugalne sile, a u cijelosti prolazi po istačkanom pravcu u slici 4, koji spaja klinove

(b) (b²) odjeljka A, je takova, da se svako djelovanje sile, koju prima izbočina (e) prenáša jednostavnim vlakom na ovaj klin. Time se djelovanja na savijanje znatno smanje, uslijed jednostavnog podupiranja, koja djeluju na iste klinove. Slobodni okrajni dijelovi, koji nisu veliki a između su skrajnih klinova, kao i poprečni dijelovi kod spoja mogli bi se pri djelovanju centrifugalne sile odignuti. Da se tome stane na kraj, mogu se, kako slika pokazuje, skrajnji dijelovi koso odrezati i zaostriti.

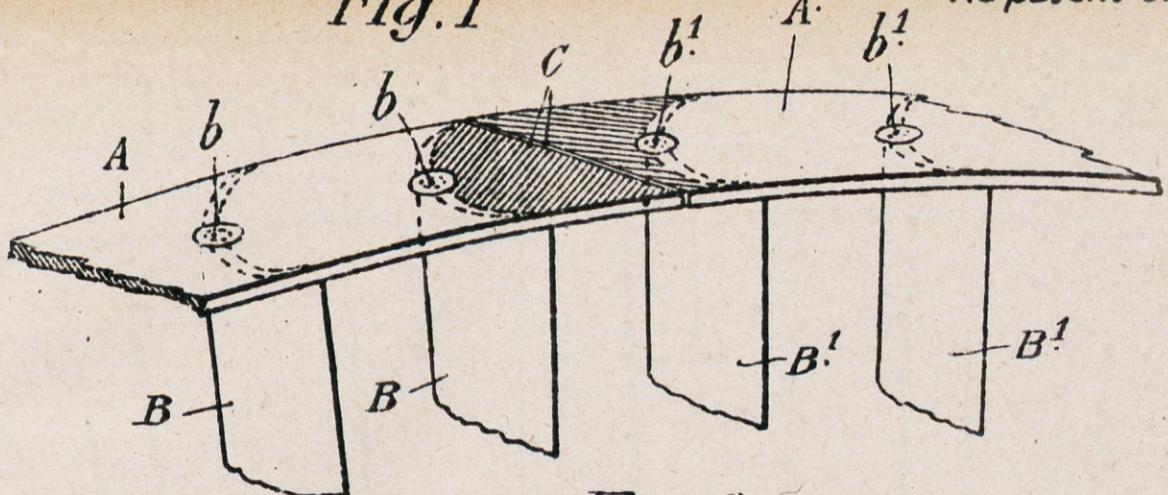
PATENTNI ZAHTEVI.

- 1.) Spajanje obručnih segmenata na vrtećem kotaču od turbina na paru ili na plin i koji pričvršćuju mobilne lopatice, naznačeno time, što su krajni dijelovi susjednih segmenata (A, A1) tako odrezani, da je zglob (C) prema osi obruča kos ili isprekidan, te da križa jednu ili više lopatica (B2), koje su uglavljene pod oba segmenta.

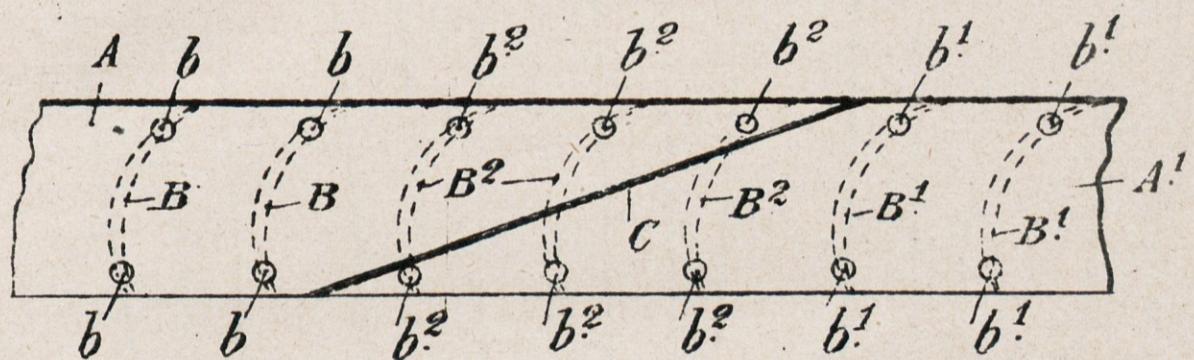
2.) Način izvedbe spajanja obruča prema zah-tjevu 1.) naznačen time, da se zglob sastoji od jednog srednjeg dijela (C) paralelnog sa rubovima obruča i od dva postrana dijела (C1, C2) okomitih na rubove, te da segmenti imaju po sredini rebro (E E1), kojeg su susedni krajevi tako odrezani, da nos (e) od jednog kraja prekrije izrezak od drugog kraja.

Fig. 1

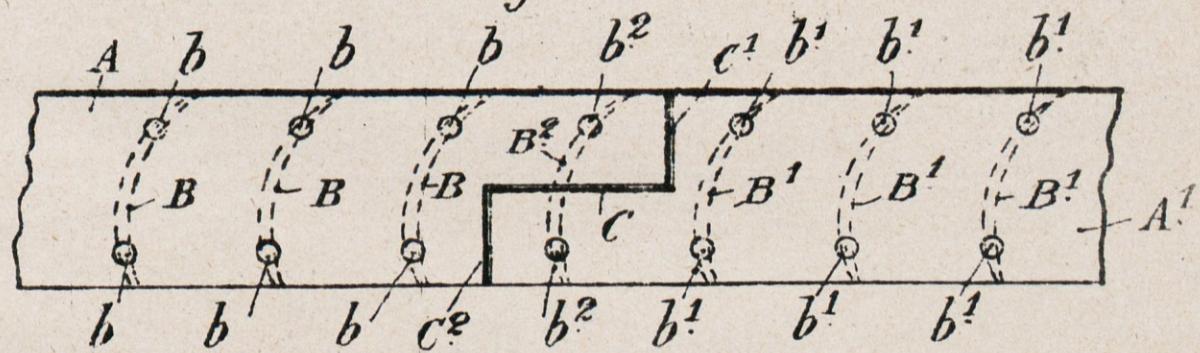
Ad patent broj 722.

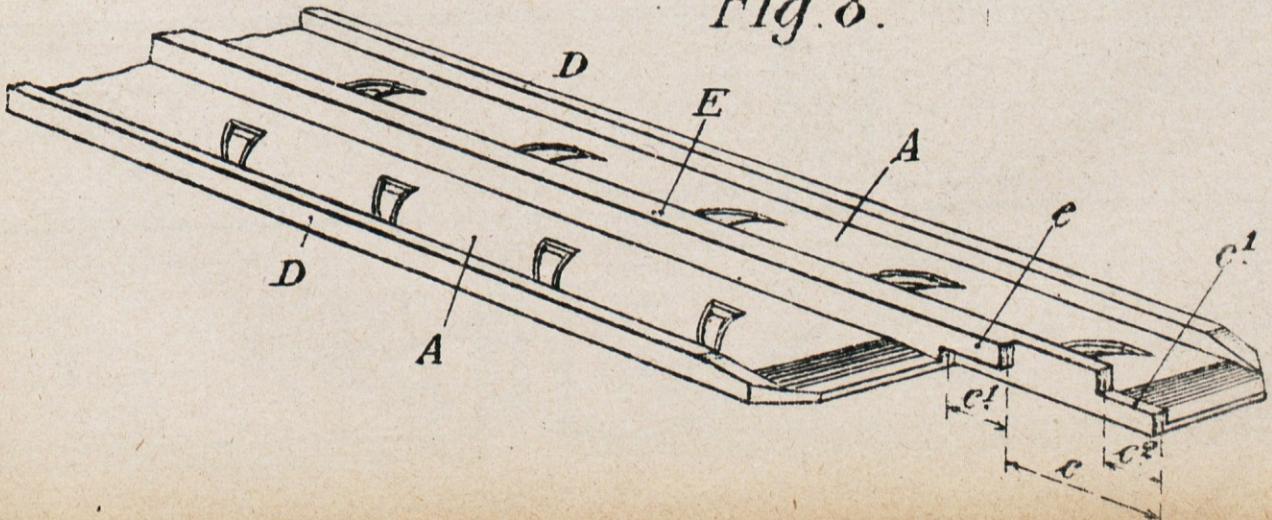
Fig. 2.

Fig. 3.

Fig. 8.

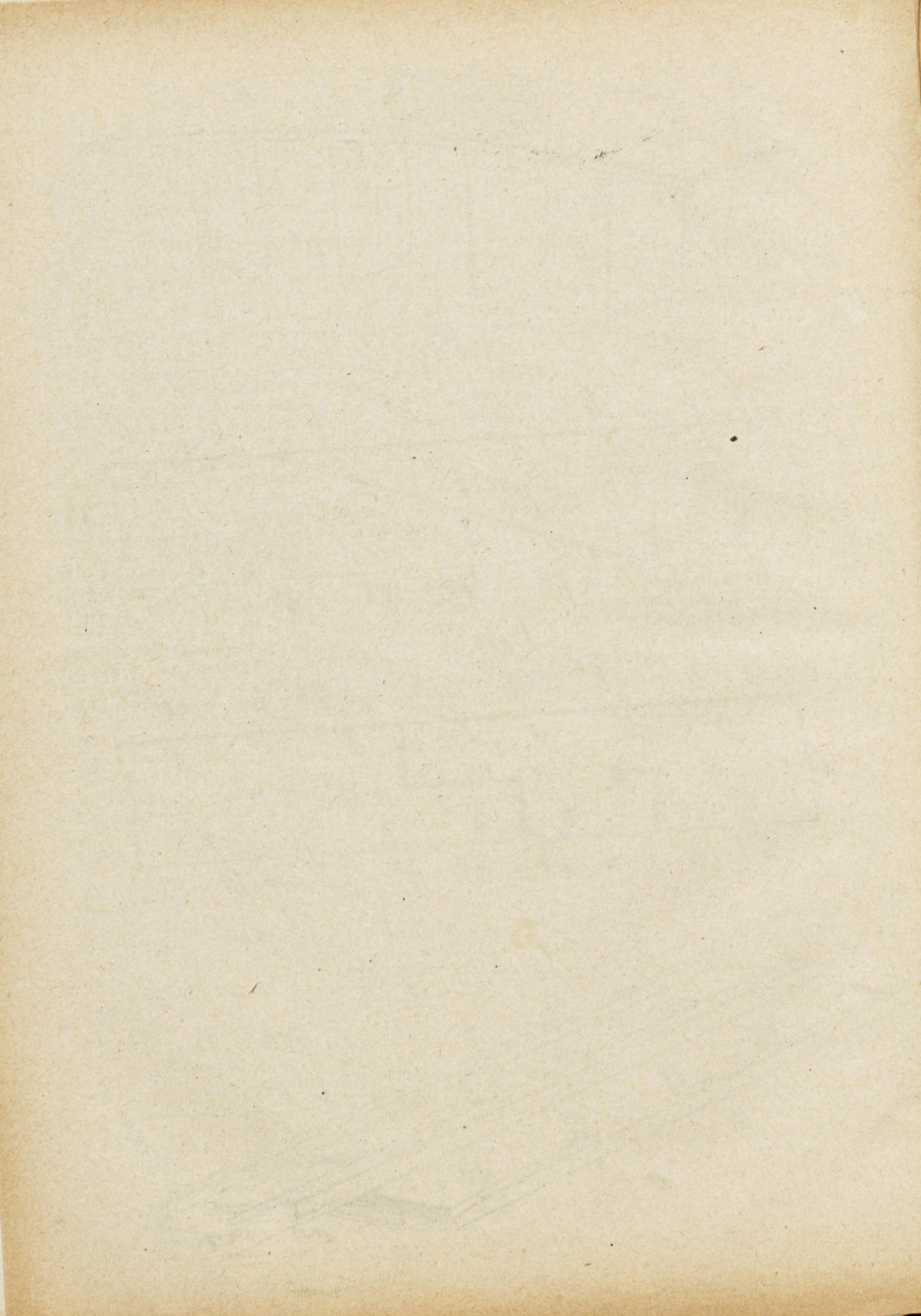

Fig. 5.

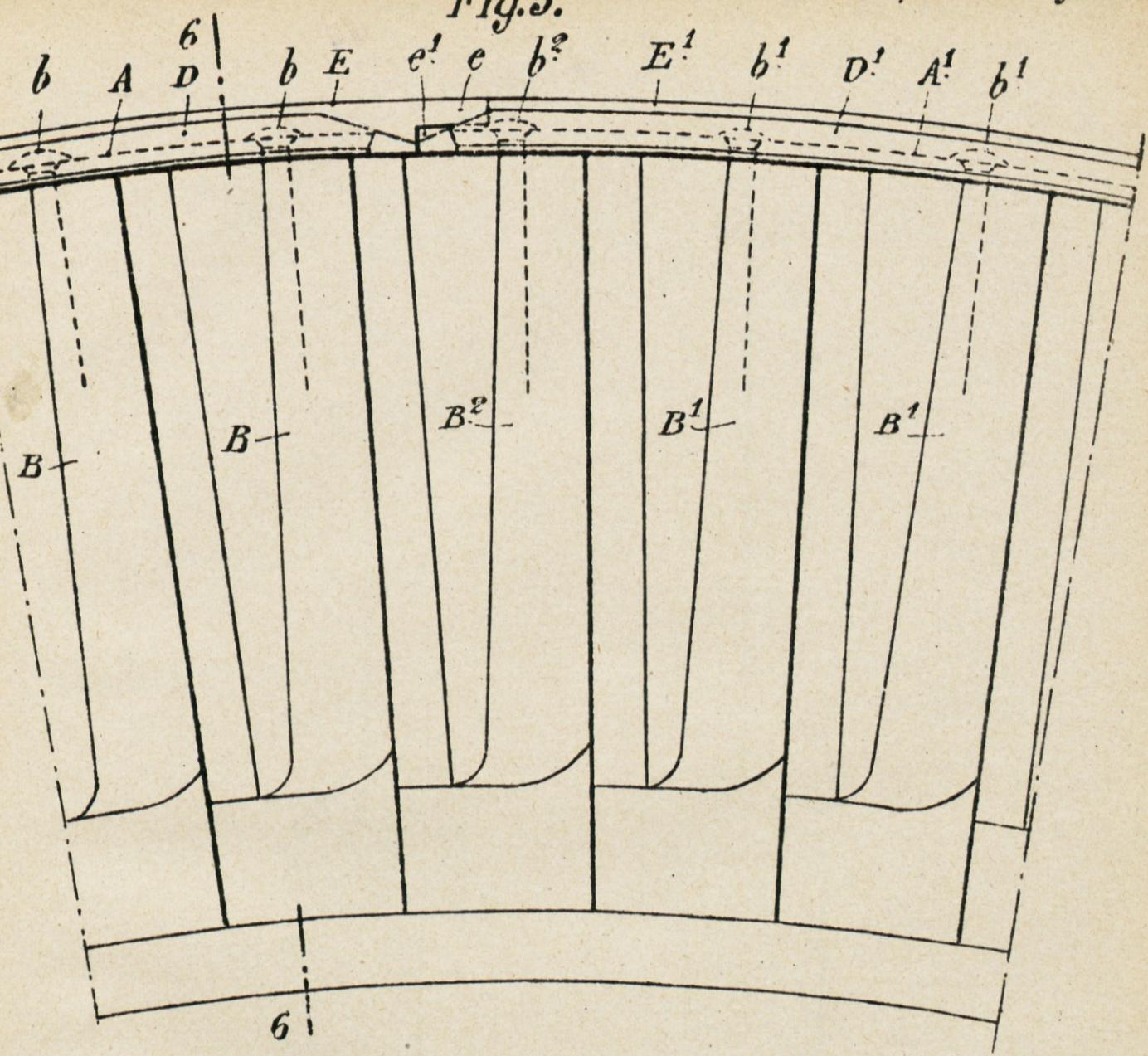

Fig. 4

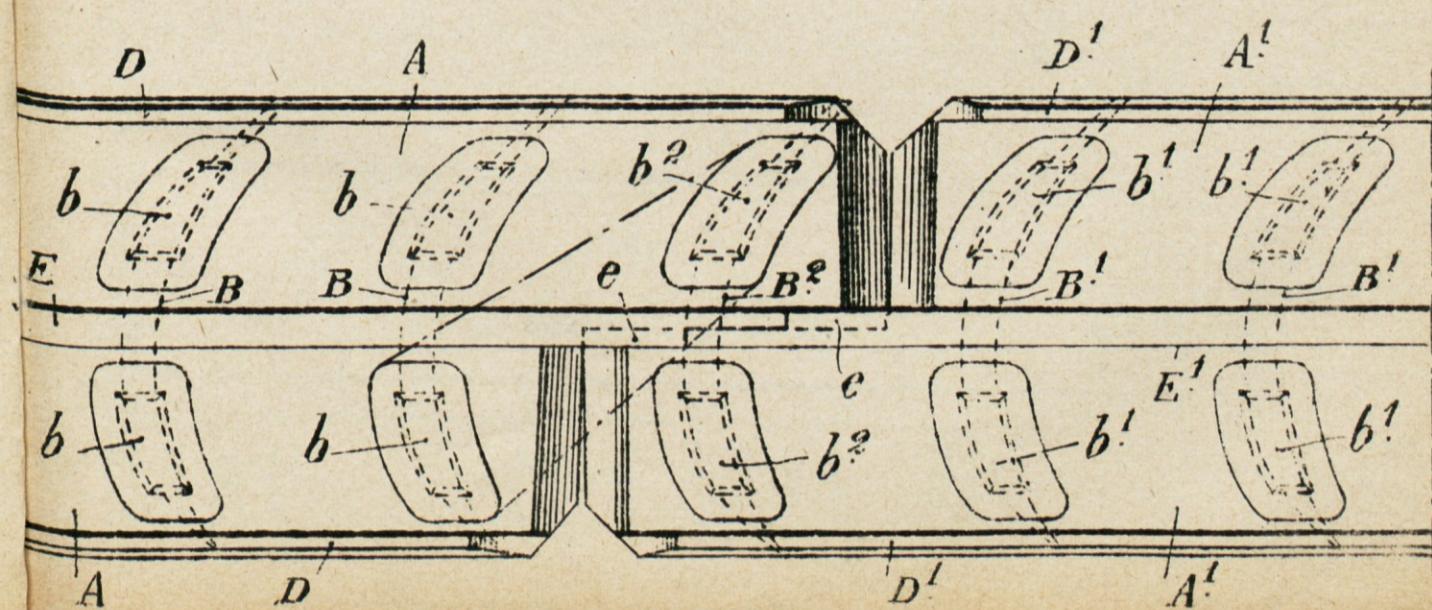

Fig. 6.

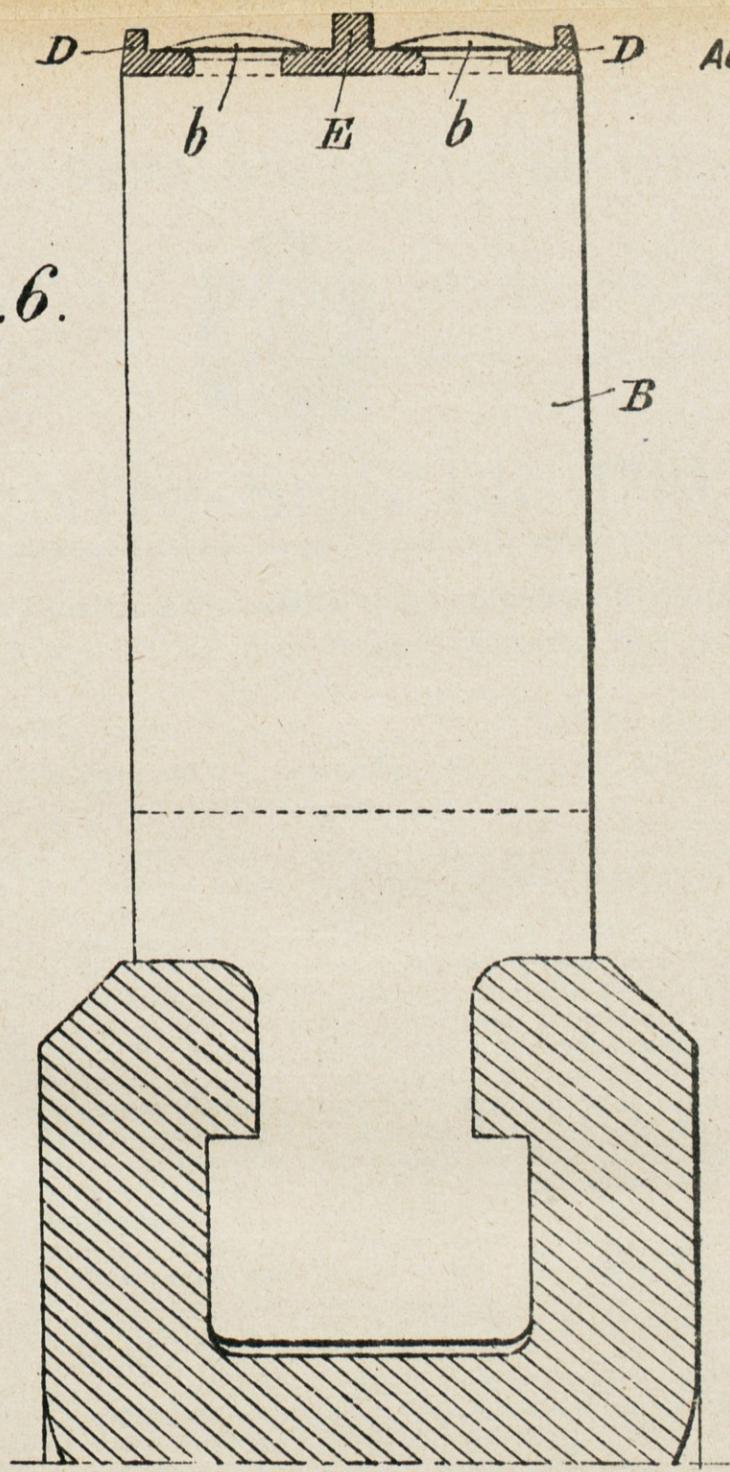

Fig. 9.

